

Ordspråksboken 8:22-25

*“HERREN **ägde** [qanáh] mig (visheten) redan vid begynnelsen av sin väg, före sina gärningar i urtiden. Av evighet [‘olam] är jag insatt, från begynnelsen, innan jorden fanns. Innan djupen blev till **föddes** jag, innan källorna flödade av vatten. När bergens grund ännu inte var lagd och inga höjder fanns, då **föddes** jag.”*

Denna text använder sig en del av som bevis för att Jesus skulle vara av evighet. Eftersom visheten definieras som en person, blir tolkningen lätt att det underförstått handlar om Messias (Jesus). Men till att börja med bör påpekas att det hebreiska ordet för “vishet” är ett *feminint* ord, vilket gör det tveksamt att denna vishet skulle handla om en fysisk, *maskulin* Messias. Dessutom har vi här det hebreiska ordet *qanáh* som i första hand betyder “skaffa”, “köpa” och “skapa”. Ett sådant exempel hittar vi i samma bok: *“Förvärva [qanáh] vishet, **förvärva** [qanáh] förstånd för allt du äger.”*¹ Om vi därför skall tolka “visheten” i texten för ämnet som att det bokstavligen handlar om den fysiska Messias, visar ändå ordet *qanáh* att Messias måste ha skapats eller förvärvats vid en viss historisk tidpunkt. Låt oss se på två översättningar som visar detta:

*“Jehová **skapade** [qanáh] mig i begynnelsen av sin väg, det första av hans verk från urminnes tid. Från fordometid är mitt konungadöme, från begynnelsen, före jorden.”* (Helge Åkeson)

*“Herren **skapade** [qanáh] mig som det första, som begynnelsen av sitt verk, för länge sedan. I urtiden formades jag, i begynnelsen, innan jorden fanns.”* (Bibel 2000)

I texten för ämnet ser vi även att visheten *föddes* vid en viss tidpunkt. Dessa fakta borde räcka som belägg för att Messias inte kan vara den vishet Ordspråksboken talar om. Studerar vi dessutom texten för ämnet i ljuset av hela Bibeln blir det ännu mer tveksamt att Jesus skulle vara denna vishet. I Uppenbarelseboken beskrivs hur aposteln Johannes fick se in i himlen och höra himmelska ord:

*”Jag såg, och jag hörde rösten av många änglar runt omkring tronen och väsendena och de äldste. Deras antal var tiotusen gånger tiotusen och tusen gånger tusen. Och de sade med hög röst: **Lammet**, som blev slaktat, är värdigt att ta emot makten, rikedomerna och **visheten**, kraften och äran, härligheten och tacksägelsen.”*²

Det står att Lammet (Jesus) var värdigt att ta emot visheten. Men till vilken nytta om han själv är den vishet Ordspråksboken talar om? Skulle Jesus som visheten själv (om vi utgår från den uppfattningen) behöva ännu mer vishet? I texten för ämnet står det även att visheten blev insatt av evighet (‘olam). Oftast översätts det hebreiska ordet ‘olam med just betydelsen att något är evigt. Men utifrån texterna nedan förstår vi att detta ord i många fall inte kan översättas med evighetsbetydelse utan måste stå för en begränsad tidsperiod:

¹ Ords. 4:7

² Upp. 5:11-12

*“Finns det något om vilket man säger: ‘Se, detta är nytt’, så har det redan funnits i **gamla tider** [‘olam] som varit före oss.”³*

*“Flytta inte en **gammal** [‘olam] gränssten som dina fäder har rest.”⁴*

*“Vakta med din stav ditt folk, din arvedels hjord, som bor avskild i skogen, mitt i ett fruktbart land. Låt den gå i bet i Basan och i Gilead som under **forna** [‘olam] dagar.”⁵*

I de två översättningar som tagits upp ovan har man inte använt sig av ordet “evighet” utan istället valt ord som talar om en begränsad tidsperiod:

*“Jehová skapade mig i begynnelsen av sin väg, det första av hans verk från urminnes tid. Från **fordomtid** [‘olam] är mitt konungadöme, från begynnelsen, före jorden.” (Helge Åkeson)*

*“Herren skapade mig som det första, som begynnelsen av sitt verk, för länge sedan. I **urtiden** [‘olam] formades jag, i begynnelsen, innan jorden fanns.” (Bibel 2000)*

Men varför står det då “evighet” i bland annat Folkbibelns översättning? Orsaken är helt enkelt för att översättaren velat ha det så. Det finns däremot ingenting i den hebreiska grundtexten som säger att det måste vara så.

³ Pred. 1:10

⁴ Ords. 22:28

⁵ Mika 7:14